

Уродженець Негровця Василь Васильович Попович (нар. 5 жовтня 1958 р.) став доктором технічних наук, працює заступником директора Санкт-Петербурзького інституту інформатики і автоматизації Російської академії наук.

А Василь Росоха (нар. 29 червня 1992 р.) збирався стати фінансистом: після закінчення 9 класів місцевої школи, а потім Київського фінансово-економічного коледжу (2010), поступив на заочне відділення Національного університету державної податкової служби України у м. Ірпінь. Та, щоб захистити цілісність держави, він із власної ініціативи вирушив у зону АТО, ніс патрульну службу на блокпостах під Маріуполем. Загинув 23 лютого 2015 р. Біля місцевої школи встановлено пам'ятник патріоту-герою.

Отаке воно, село Негровець, у якому зараз нараховується 700 дворогощарств з населенням 2430 осіб. Сільраді підпорядковане с. Косів Верх (тепер – Косий Верх).

Василь Міщанин, історик

КОСИЙ ВЕРХ

Присілок Косий Верх розташований на сідловині гори, яка розділяє долини двох рік – Терєблї і Рїки. З одного боку присїлка – територія Вучківської сїльради, з їншого – Негровецької, котрій він адміністративно підпорядковується.

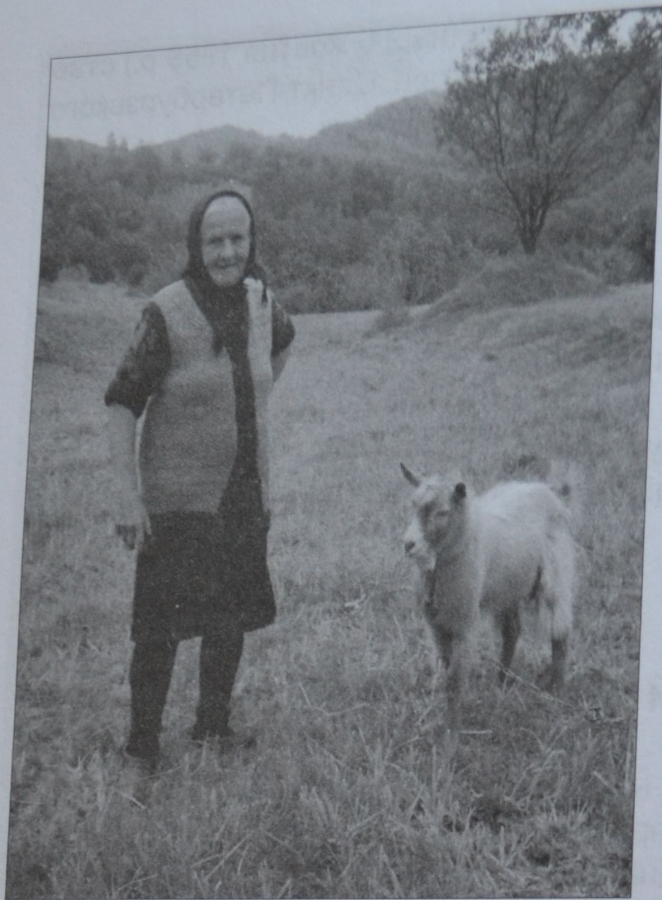
Журналіст Михайло Фединишинець у 2005 році відвідав Косий Верх і про побачене розповів на кількох сайтах Інтернету. Він з сумом констатує: «Тут ніби зупинився час. Тут хати стоять пустою або розвалюються від суму за ґаздами й ґаздинями, які назавжди покинули їх. І аж не віриться, що кілька десятиліть тому тут вирувало життя, була початкова школа. Нині ж у присїлку вже чотири роки нема світла: електрики поскручували дроти, попідрубували стовпи, аби не сушити собі голову чотирма верховинцями, аби однією проблемою менше»...

Журналіст узяв інтерв'ю від останніх жителів колись людного села.

Розповідь 75-річної Василини Белї

Звати мене Василина, давно казали Цїля. Шестий гїд (рік) їде, як умер мїй чоловік Василь. Відтоді я вже зимую в сина в Синевирї. Але влітку мене сюди тягне. Не те, що бїда менї, а просто тягне: я ж туй прожила 54 роки. Усе думаю про хижу: чи не тече, чи не завалилася, чи не обїкрали. Десь три роки тому злодії розбили вікно та й усі закладування понесли.

Як я з Негровця прийшла сюди молодю, туй поверх 30 хиж було. Чоловік улітку вївчарив, а взимку по сезонах ходив у Росїю. А я нікуди відсі й не їздила: трьох синів дозирала-м. Держали-сьме двї корови, двї свинї, кїз, курей, їноді й тридцять овець. З ранку до пізнього вечора челядник мусїв крутитися, бути на ногах. Спала-м по п'ять-шїсть годин. Усяко ся жило: на полонинї Тяпес накосиме-накосиме сїна, а далї носиме-носиме у веретах, що й світ немилїй. Я ще й у калхозї робила. А нинї я вже нич не бирую. Син менї носить продукти, я вже не бизуюся (не наважуюся) сама йти в село. Док' челядник бирував, дот' усе було добре.

**Василина Беля. Світлина
М. Фединишинця**

Ачей, для газети? Діти на мене будуть гойкати, сважатися...

Помалу-помалу та й обезлюднів Косий Вирьх. Одні повмирили, другі – спустилися вниз, бо далеко було ходити на роботу, треті – втекли, бо все – муку, цукор, інструменти – на плечах треба сюди доносити. Молоді правду мали, що полишали хижі. Що туй їм робити?! Грошей читаво (добре) не можна заробити, цивілізації – ніякої.

Чи набридають мені туй звірі? Та не буду брехати: я ніколи не виділа ні ведмедя, ні вовка – хіба що лисиць, зайців. Олені раніше часто рикали на тім боці. (Показує рукою на іншу гору). Дикуни мені туй часто ріпу (картоплю) риють. Це чоловік, прощін най буде, міг довго й цікаво розповідати про ведмедів і вовків. Файно умів грати на сопілці.

У мене шестеро онуків (слава Богу, що також усі вшорилися), чотири правнуки.

Хлопці, ви це нащо визвідовуєте?

Розповідь 64-річного Йосипа Белі

Я ся родив туй, туй усе життя прожив і туй умру. У няня й мами я був останнім, одинадцятим дітваком. Туй закінчив початкову школу, далі ходив у Негровецьку. 27 років вівчарив, їздив на заробітки в Росію, Латвію. Та й в Україні шабашив. Моя жона Анця рано вмерла – в 36 років. Двох синів мали-сьме. Володю вбили по п'янці. Як другий син Василь виріс, женився, відтоді живу сам, годів десять уже. І не маю куди йти звідси, і не хочу. У Василя п'ятеро дітей. Хіба я потрібний у хижі восьмим?! Мені туй добре. Мені все Василь сюди носить.

Я вже більше року не був у селі. Нич не роблю, бо не бирую. Сиджу собі, радіо слухаю та пса годую. Допоки світло було, дивився й телевизор. Коли є дяка, гриби глядаю (шукаю). Ай тко ми' робить їсти, як не сам собі?! На одне око не вижу вже з 1974-го: так ся стало, що зачепив гілкою. Лікарі не змогли його врятувати... Усякі бувають зими – теплі й холодні. Ой ци раз було холодно сидіти в хижі?! Ну і що?..

Колись у Косому Вирьху був 31 двір, поверх сто чоловік. Челядь розбіглася з різних причин: наприклад, за радянської влади відкрилися заводи, відтак тяжко й довго було добиратися на роботу, а ще молоді туй було нудно, ніякого зв'язку зі світом....

Записав Михайло Фединишинець у 2005 р.

Йосип Беля біля своєї хати. Світлина М. Фединишинця

А у вересні 2010 року в Інтернеті була розміщена інформація Віталії Вайдич під назвою «Колочавські вихідці із Косого Верху встановили хрест на горі Тяпеш». Там мовиться про те, що туск за маленькою батьківщиною, де пройшло дитинство і юнацькі роки Івана Марковича з Колочави, спонукнув його, як пише журналістка, зібрати всіх членів великої родини для відвідин Косого Верха з благородною місією – відродити прадідівську традицію встановлення хрестів на вершинах гір, щоб не вражала блискавка ні людей на сінокосах, ні худоби на пасовищі.

Однієї серпневої неділі 2010 року Марковичі всією родиною, залучивши й інших колишніх мешканців Косого Верха (всього до 25 осіб), звивистою стежкою піднялися на верхівку гори Тяпеш, несучи по черзі чотириметровий хрест. Після встановлення його як символу пам'яті про предків вони запалили свічку за померлими і помолилися.

Поверталися з думками, що Косий Верх, де б'ють два мінеральні джерела, ще плодоносять сади, звідки відкривається краса краєвидів, міг би прислужитися любителям зеленого туризму.

Василь Міщанин